IMPACT CORONACRISIS OP LEDEN VAN DE NAPK

2019 - 2021

Boekmanstichting
Kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid

IMPACT CORONACRISIS OP LEDEN VAN DE NAPK

2019-2021

Annabel Draaijers

Boekmanstichting
Kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting ____ 4
Inleiding ____ 7
Methode ____ 10
Resultaten ____ 13
- Baten en lasten ____ 15
- Personeel ____ 23
- Uitvoeringen en bezoek ____ 29
- Schoolvoorstellingen ____ 35
- Overzicht belangrijkste resultaten ____ 38

Literatuur ____ 39

SAMENVATTING

Edward Scharenhand door Theater Sonnevanck,

(Fotografie: Sanne Peper)

SAMENVATTING

- Dit rapport toont de impact van de coronacrisis op de baten en lasten, het personeelsbestand, de uitvoeringen, de bezoeken en de educatieve activiteiten van 95 leden van de NAPK die zowel in 2019, 2020 als 2021 meerjarige rijkssubsidie ontvingen.

- Dit rapport vormt daarmee een aanvulling op drie eerdere onderzoeken die in 2021 verschenen: *Analyse coronasteun NAPK-leden: 2019-2020* (Blueyard), *Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund: effecten van de coronacrisis in de culturele sector* (Boekmanstichting, SiRM en Significant APE) en *Impact coronacrisis op leden van de NAPK* (Boekmanstichting). Dit vierde rapport betreft een vervolgonderzoek op *Impact coronacrisis op leden van de NAPK* en houdt dezelfde focuspunten aan.

- In de eerste twee onderzoeken werd vooral gekeken naar de impact van de coronacrisis op de baten en (personeels)lasten. De financiële resultaten uit het derde en vierde rapport zijn goed vergelijkbaar met die uit *Analyse coronasteun NAPK-leden*, maar gemiddeld genomen iets gunstiger dan werd gevonden in *Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund*. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat *Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund* gebruikmaakte van een steekproef en niet uitsluitend NAPK-leden betrof.

- Als wij 2021 vergelijken met 2019, het laatste jaar vóór de coronacrisis, zien we vergelijkbare resultaten als in het rapport over 2020. De eigen inkomsten van de meerjarig rijksgesubsidieerde leden daalden in 2021 ten opzichte van 2019 met 55,7 miljoen euro (-56,7 procent). De totale baten daalden met 16,9 miljoen euro (-6,1 procent) ten opzichte van 2019. Omdat de totale lasten met 37,1 miljoen euro daalden (-13,3 procent), resteerde voor de meeste gezelschappen een positief exploitatieresultaat. Dit werd veelal gebruikt als reserves voor doorgeschoven producties of verwachtte financiële schade in aankomende jaren.

  Wanneer wij 2020 en 2021 met elkaar vergelijken zien we relatief gezien in beide jaren eenzelfde beeld. De totale baten stegen in 2021 met 0,7 procent. De totale lasten stegen sterker met 5,7 procent.

- Het verschilt sterk per instelling of de omvang van het personeelsbestand in 2021 is toe- of afgenomen ten opzichte van 2019. In totaal daalde echter voor alle contracttypen het aantal ingezette fte, behalve voor ingehuurd personeel. Dit laatste type steeg maar liefst met 8,3 procent. De totale personeelskosten daalden met 8,9 procent.

  Wanneer we 2021 vergelijken met 2020 zien we verschillende toenames, waaronder bij het personeel in tijdelijke dienst (4,1 procent) en ingehuurd personeel (21,2 procent). Ook de personeelslasten stijgen mee met 6,3 procent, waarbij de beheerlasten sterker zijn gestegen (26,3 procent) dan de activiteitenlasten (1,1 procent).

- Als gevolg van de coronamaatregelen konden gezelschappen ook in 2021 minder voorstellingen spelen. Het aantal uitvoeringen in de standplaats van gezelschappen daalde met 25,0 procent ten opzichte van 2019, terwijl het aantal uitvoeringen in de rest van Nederland en het buitenland met respectievelijk 59,7 procent en 56,7 procent daalde. De voorstellingen die wel doorgingen, konden door restricties minder bezoekers ontvangen dan gebruikelijk. In totaal verwelkomden de gezelschappen in 2021

een derde van het aantal bezoekers in 2019.

Vergeleken met 2020 zien we dat het aantal voorstellingen in Nederland verder daalde, zowel in de standplaats (-1,8 procent) als daarbuiten (-4,8 procent). Het aantal voorstellingen in het buitenland steeg daarentegen sterk met 64,4 procent. Ook het aantal bezoeken daalde in 2021 ten opzichte van 2020. Echter steeg het aantal bezoekers in de standplaats met 17,6 procent.

- Het aantal schoolvoorstellingen is in 2021 weer bijna op het niveau van 2019, het verschil bedraagt slechts -6,9 procent. Dit terwijl het aantal voorstellingen in 2020 was gehalveerd ten opzichte van 2019. Logischerwijs is er ten opzichte van 2020 ook een flinke toename te zien in 2021. Het aantal voorstellingen nam maar liefst met 91,1 procent toe. Met de schoolvoorstellingen in 2021 werden 81,8 procent meer kinderen bereikt dan een jaar eerder.

INLEIDING

Shake Shake Shake door De Dansers

(Fotografie: Bart Grietens)

INLEIDING

Vanaf 2020 werd de cultuursector hard getroffen. 2020 en 2021 waren moeilijke jaren voor de cultuursector als geheel, maar misschien wel het meest voor de podiumkunstensector. Meer nog dan andere culturele deelsectoren behoeven de podiumkunsten de collectieve inzet van een gezelschap of ensemble, de fysieke ervaring van een theater- of concertzaal en de energie van het publiek. Doordat juist deze ervaringen onmogelijk werden als gevolg van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, behoorde de podiumkunstensector tot het deel van de culturele sector dat door de coronacrisis financieel het hardst geraakt werd (Gesac 2021).

Om ook in de toekomst een bloeiend podiumkunstenlandschap in Nederland te houden, is het belangrijk om nu en in de komende jaren de impact van de coronacrisis – zowel financieel als op andere aspecten – te blijven monitoren. Om die reden heeft de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK) de Boekmanstichting gevraagd om deze impact op haar leden in 2019-2021 cijfermatig in kaart te brengen. In het voorliggende rapport bieden we dit inzicht, waarbij we kijken naar de impact op de baten en lasten, het personeelsbestand, het aantal voorstellingen en bezoekers, en het aantal schoolvoorstellingen. Hiervoor maken we voornamelijk gebruik van de verantwoordingsgegevens die 95 meerjarig rijksgesubsidieerde leden van de NAPK hebben aangeleverd bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en het Fonds Podiumkunsten (FPK).

Dit rapport voegt zich bij drie andere onderzoeksrapporten die in 2021 inzicht gaven in de gevolgen van de coronacrisis voor de leden van de NAPK. In mei 2021 leverde Blueyard het rapport *Analyse coronasteun NAPK-leden: 2019-2020* op, waarvoor jaarstukken van 77 NAPK-leden geanalyseerd werden. In het kwantitatieve deel van dit onderzoek werd vooral gekeken naar de effecten van de coronacrisis op de baten en lasten van deze gezelschappen. In een meer kwalitatief deel werd ingegaan op opvallende ontwikkelingen die in de jaarstukken genoemd werden, op een prognose voor 2021 en op inspirerende initiatieven die tijdens de coronacrisis zijn ontstaan (Luttels 2021).

Eveneens in mei 2021 verscheen het rapport *Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund: effecten van de coronacrisis in de culturele sector* van de Boekmanstichting, SiRM en Significant APE. Voor dit onderzoek is een representatieve steekproef getrokken van culturele organisaties, die vervolgens middels een enquête werden bevraagd over de impact van de coronacrisis op hun organisatie. De resultaten uit deze steekproef werden vervolgens opgeschaald tot het niveau van de gehele populatie. Hoewel dit onderzoek niet uitsluitend de podiumkunstensector of de leden van de NAPK betreft, biedt het wel inzicht op de impact van de coronacrisis op meerjarig rijksgesubsidieerde theater-, dans-, muziek- en muziektheatergezelschappen. Een groot deel van deze gezelschappen is lid van de NAPK (Goudriaan et al. 2021).

Het derde rapport *Impact coronacrisis op leden van de NAPK*, dat verscheen in oktober 2021, vormde een aanscherping en aanvulling op deze eerdere onderzoeken. Hierin werd een grotere groep gezelschappen onderzocht waaronder ook gezelschappen zonder meerjarige rijkssubsidie. Daarnaast zijn in dit onderzoek voor het eerst ook cijfers opgenomen over voorstellingen, bezoek en educatieve activiteiten.

Het rapport voor u bouwt verder op dit derde rapport en brengt de impact van de coronacrisis in beeld voor zowel 2020 als 2021, en vergelijkt de resultaten in deze jaren met 2019, het laatste jaar vóór de coronacrisis. Ook worden de twee jaren met corona met elkaar vergeleken om zo eventueel herstel of juist langdurige negatieve impact in de sector in kaart te brengen. Het

rapport verrijkt zo de al eerder beschikbare inzichten, en draagt daarmee bij aan het steeds beter in beeld krijgen van wat de coronacrisis voor de podiumkunstensector betekent heeft, alsook aan de monitoring die de komende jaren nodig zal blijven.

METHODE

Instant Loneliness door Via Berlin

(Fotografie: Moon Saris)

METHODE

Deze rapportage bevat gegevens over de leden van de NAPK die in 2019-2021 meerjarige rijkssubsidie ontvingen.
Voor dit onderzoek ontvingen we van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Fonds Podiumkunsten data van de NAPK-leden die zij in de periode 2017-2020 en 2021-2024 meerjarig subsidieerden. In totaal konden we gebruikmaken van gegevens over 95 meerjarig rijksgesubsidieerde gezelschappen: 37 met meerjarige subsidie in het kader van de culturele basisinfrastructuur en 58 met meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten. We hebben enkel gekeken naar de instellingen die alle drie de jaren meerjarige subsidie hebben gekregen.

Uit de ontvangen datasets zijn de indicatoren geselecteerd die aansloten bij de informatievraag van de NAPK en op de indicatoren van het vorige onderzoek, waarna alle data in een nieuw bestand aan elkaar gekoppeld werden. Incidenteel ontbrekende data zijn vervolgens aan de hand van jaarstukken – gevonden via websites of aangeleverd door de NAPK – aangevuld.

Ten slotte is elk lid ingedeeld in één van de disciplines Theater, Dans, Muziek of Algemeen, waarbij de indeling is aangehouden die de NAPK zelf op de eigen website hanteert. Van de 95 gezelschappen werden er 57 geclassificeerd als een theatergezelschap, 18 als een dansgezelschap, 18 als een muziekgezelschap en 2 als 'Algemeen'.[1] Vanwege de geringe omvang van deze laatste groep worden de resultaten hiervan niet afzonderlijk in deze rapportage benoemd. Alle tabellen waarin een uitsplitsing wordt gemaakt naar discipline tellen daardoor op tot 93 van de 95 meerjarig rijksgesubsidieerde leden.

De gegevens die we gebruikt hebben, zijn de gegevens die de gezelschappen als onderdeel van hun verantwoording bij het ministerie en het Fonds Podiumkunsten hebben aangeleverd. Dit zijn gegevens die zorgvuldig verzameld moeten worden en door een accountant gecontroleerd moeten worden. De betrouwbaarheid van de gebruikte data is daarmee over het algemeen hoog. Toch kwamen we op enkele momenten fouten en inconsistenties tegen in de data. Zo waren er incidentele fouten, zoals een organisatie waarbij de ingevulde baten en lasten niet overeen kwamen met de gecontroleerde jaarrekening. Dergelijke fouten zijn lastig te herkennen, tenzij de waarden heel erg afwijken van de verwachte waarden.

TABEL 1 - AANTAL NAPK-LEDEN WAAROVER GERAPPORTEERD WORDT

	Algemeen	Theater	Muziek	Dans	Totaal
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	2	19	6	10	37
Fonds Podiumkunsten	0	38	12	8	58
Totaal	2	57	18	18	95

Bovenstaande tabel toont het aantal NAPK-leden waarover in dit onderzoekgegevens konden worden meegenomen, naar subsidieverstrekker en discipline in 2021.

1 Zie https://napk.nl/wie-zijn-we/onze-leden/.

De opgemerkte fouten hebben we in de data kunnen verbeteren, waardoor hun impact op het onderzoek minimaal is. Toch valt een kleine foutmarge voor fouten die tot op heden onzichtbaar zijn gebleven niet geheel uit te sluiten.

Een mogelijke inconsistentie zit daarnaast in de cijfers over personele inzet van het Fonds Podiumkunsten. De verantwoording van personele inzet is gebaseerd op wat producenten hebben aangeleverd. Er zijn echter geen strenge eisen vanuit het Fonds Podiumkunsten over welke personele inzet wel of niet wordt meegeteld. Wat producenten rekenen tot personele inzet kan daardoor per producent verschillen.

RESULTATEN

Metamorphosis door Nicole Beutler Projects

(Fotografie Anja Beutler)

RESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt de impact van de coronacrisis op de leden van de NAPK langs vier thema's in kaart gebracht: 'Baten en lasten', 'Personeel', 'Uitvoeringen en bezoek' en 'Schoolvoorstellingen'. Elk van deze thema's kent een vaste opbouw:

- In de eerste sectie van elke paragraaf ('Totaalbeeld') worden de resultaten voor de totale groep van 95 meerjarig rijksgesubsidieerde gezelschappen getoond, waarbij de resultaten over 2019 en 2020 vergeleken worden met de resultaten over 2021.

- In de tweede sectie ('Resultaten naar discipline') worden deze totaalcijfers uitgesplitst naar de disciplines Theater, Dans en Muziek. De twee gezelschappen die als Algemeen zijn geclassificeerd worden in deze sectie buiten beschouwing gelaten. De gegevens in deze sectie hebben daardoor betrekking op 93 van de 95 meerjarig rijksgesubsidieerde gezelschappen, waardoor ze niet optellen tot de resultaten in de sectie 'Totaalbeeld'.

- In de derde sectie ('Resultaten naar mate van impact voor individuele gezelschappen') wordt ten slotte gekeken naar de spreiding van impact. De coronacrisis heeft voor veel leden heel anders uitgepakt: waar het ene gezelschap bijvoorbeeld het personeelsbestand zag krimpen, zag een ander dit juist stijgen. De resultaten in deze sectie laten per indicator zien voor hoeveel leden deze indicator steeg of daalde, en met welk percentage.[2] Het gaat daardoor steeds om de relatieve impact. Als van gezelschap A de eigen inkomsten daalden van 100.000 euro naar 50.000 euro (-50 procent) en van gezelschap B van 1.000.000 euro naar 500.000 euro, (-50 procent) dan is weliswaar de financiële schade van gezelschap B groter, maar beschouwen we de impact per organisatie van gelijke omvang.

2 Voor deze berekening zijn per indicator alleen de gezelschappen meegenomen die zowel in 2019 als 2020 en 2021 een waarde hoger dan 0 hadden.

RESULTATEN

BATEN EN LASTEN

Totaalbeeld

TABEL 2 – OVERZICHT VAN DE BATEN EN LASTEN IN 2019, 2020 EN 2021

	Totaal 2019, 2020 en 2021 (N=95)			Procentuele veranderingen (N=95)		
	2019	**2020**	**2021**	**2020 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2020**
Totale baten (€)	277.759.985	259.114.787	260.863.357	-6,7 %	-6,1 %	0,7 %
Waarvan eigen inkomsten (€)	*98.281.073*	*42.312.830*	*42.602.171*	*-56,9 %*	*-56,7 %*	*0,7 %*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*61.904.499*	*19.136.754*	*19.005.966*	*-69,1 %*	*-69,3 %*	*-0,7 %*
Waarvan subsidie	*179.478.912*	*216.772.555*	*216.839.280*	*20,8 %*	*20,8 %*	*0,0 %*
Totale lasten (€)	279.839.283	229.591.080	242.745.617	-18,0 %	-13,3 %	5,7 %
Resultaat (€)	-2.079.298	29.523.707	18.117.740	-	-	-

Overzicht van de baten en lasten in 2019, 2020 en 2021 van de 95 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie, alsook de procentuele verandering hierin. De procentuele verandering van het resultaat is niet berekend omdat een verandering van een negatief naar een positief getal (of andersom) zich niet goed als percentage uit laat drukken.

Als gevolg van de coronapandemie lag het culturele leven een groot deel van 2020 en 2021 stil. De gevolgen daarvan voor de inkomsten van de gezelschappen zijn duidelijk zichtbaar. De publieksinkomsten daalden ten opzichte van 2019, een jaar zonder coronacrisis, met 69,1 procent in 2020 (van 61,9 naar 19,1 miljoen euro) en met 69,3 procent in 2021 (van 61,9 naar 19,0 miljoen). In totaal daalden de eigen inkomsten ten opzichte van 2019 – waaronder bijvoorbeeld ook giften en sponsorinkomsten vallen – met ongeveer 57 procent in zowel 2020 als 2021. Deze daling van de eigen inkomsten werd grotendeels gecompenseerd doordat er meer subsidie verleend werd. In totaal ontvingen de onderzochte leden in 2020 en 2021 ongeveer 37,3 miljoen euro (20,8 procent) meer subsidie dan in 2019. Dit beperkte het totale inkomstenverlies tot 6,7 procent in 2020 en 6,1 procent in 2021 vergeleken met 2019.

Naast de baten daalden ook de lasten van de onderzochte instellingen – bijvoorbeeld doordat er minder activiteiten konden plaatsvinden en er hiervoor minder kosten gemaakt hoefden te worden. In totaal daalden de lasten ten opzichte van 2019 met 18 procent in 2020 (van 279,8 naar 229,6 miljoen euro) en met 13,3 procent in 2021 (van 279,8 naar 242,7 miljoen euro). In totaal – en ook voor de meeste leden afzonderlijk – resulteerde zowel 2020 als

2021 daardoor in een positief exploitatieresultaat. Het grootste deel hiervan is ondergebracht in reserves, bijvoorbeeld om doorgeschoven producties te bekostigen of om het inkomensverlies op te vangen dat ook volgende jaren verwacht wordt (Luttels 2021).

Als we kijken naar de verschillen tussen 2020 en 2021, dan valt op dat de lasten in het tweede coronajaar weer zijn gestegen. In totaal stegen de lasten met 5,7 procent (van 229,6 naar 242,7 miljoen euro). De baten zijn met een kleine stijging van 0,7 procent vrijwel gelijk gebleven. In totaal viel het exploitatieresultaat in 2020 positiever uit dan in 2021 met een verschil van 11,4 miljoen euro.

Van de 37,3 miljoen euro extra subsidie die de meerjarig rijksgesubsidieerde gezelschappen in 2020 ontvingen, bestond in elk geval 34,2 miljoen euro uit extra rijkssubsidie vanuit het eerste steunpakket, zo blijkt uit een aanvullende dataset van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Opvallend is dat deze extra rijkssteun in de originele data van de NAPK-leden op verschillende manieren verwerkt lijkt te zijn, zoals de percentages in onderstaande tabel 3 laten zien. Bij de instellingen lijkt alle extra steun in 2020 voornamelijk geboekt te zijn op de post ‘incidentele publieke middelen’, waarvan de omvang met 505,3 procent steeg. De structurele subsidies bleven bij deze gezelschappen vrijwel gelijk aan 2019. Van de overige 3,1 miljoen euro extra coronasteun in 2020 en 2021 is moeilijk vast te stellen door welke overheden deze precies verstrekt is. Aannemelijk is dat een deel hiervan van gemeenten en provincies afkomstig is. De structurele gemeentelijke en provinciale subsidies zijn in 2020 weliswaar vrijwel gelijk gebleven aan 2019, maar het is goed mogelijk dat zij extra steun hebben gegeven die terecht is gekomen in de post 'overige publieke middelen'.

Als we 2021 met 2019 vergelijken zien we dat de gezelschappen wederom 37,3 miljoen extra subsidie hebben ontvangen. Uit een aanvullende dataset van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap blijkt

TABEL 3 – OVERZICHT VAN DE ONTVANGEN SUBSIDIE IN 2019, 2020 EN 2021

	Totaal 2019, 2020 en 2021 (N=95)			Procentuele veranderingen (N=95)		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Totale subsidie (€)	179.478.912	216.772.55	219.474.06	20,8 %	22,3 %	1,2 %
Waarvan incidenteel (€)	*5.177.151*	*31.338.625*	*29.792.455*	*505,3 %*	*475,5 %*	*-4,9 %*
Waarvan structureel (€)	*174.301.761*	*185.433.930*	*189.681.610*	*6,4 %*	*8,8 %*	*2,3 %*
OCW/FPK (€)	*103.598.700*	*113.074.911*	*120.452.426*	*9,1 %*	*16,3 %*	*6,5 %*
Gemeente (€)	*63.955.777*	*64.663.128*	*61.435.016*	*1,1 %*	*-3,9 %*	*-5,0 %*
Provincies (€)	*5.445.749*	*5.743.239*	*6.443.897*	*5,5 %*	*18,3 %*	*12,2 %*
Overig (€)	*1.301.535*	*1.952.652*	*1.350.271*	*50,0 %*	*3,7 %*	*-30,8 %*

Overzicht van de ontvangen subsidie in 2019, 2020 en 2021 van de 95 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie naar subsidieverstrekker, alsook de procentuele verandering hierin.

dat 10,5 miljoen bestaat uit extra rijkssubsidie als onderdeel van de steunpakketten. Dit verklaart voor een deel de flinke stijging wat betreft ‘incidentele publieke middelen’, die met 475,5 procent steeg ten opzichte van 2019. Echter zien we ook veranderingen in de structurele subsidie vanuit het rijk, die steeg namelijk ten opzichte van 2019 met 16,3 procent. De structurele subsidie vanuit de provincie steeg met 18,3 procent, terwijl de structurele gemeentelijke subsidie daalde met 3,9 procent. Deze veranderingen in de structurele subsidies zijn te verklaren doordat de nieuwe subsidieperiode van 2021 tot 2024 inging met aangepaste subsidiebedragen. Zo is er ook een aantal gezelschappen dat in 2017-2020 subsidie kreeg van het Fonds Podiumkunsten en in 2021 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Resultaten naar discipline

Een uitsplitsing naar disciplines (zie onderstaande tabel 4) laat zien dat dansgezelschappen de grootste financiële schade geleden hebben. Zij zagen hun inkomsten het sterkst afnemen door corona in zowel 2020 (9 procent) als in 2021 (7,8 procent). Hierdoor moesten zij als gevolg daarvan ook het meest op hun lasten bezuinigen (19,2 procent in 2020 en 12,9 procent in 2021 ten opzichte van 2019). Opvallend is ook dat de eigen inkomsten in 2021 verder dalen ten opzichte van het coronajaar daarvoor, namelijk met 13,5 procent. Terwijl dit voor de muziekgezelschappen een stijging van 2,3 procent betreft en voor de theatergezelschappen zelfs een stijging van 8,6 procent.

Voor de muziekgezelschappen was het inkomensverlies relatief het kleinst, maar onderaan de streep in 2020 nog altijd 2,2 procent. Als we de baten van de muziekgezelschappen in het cororonavrije 2019 vergelijken met 2021 zien we zelfs een lichte stijging van de baten (2,8 procent).

Voor alle disciplines geldt dat het inkomensverlies bij de leden van de NAPK in 2020 iets kleiner is dan werd gevonden bij dezelfde disciplines in eerder onderzoek van de Boekmanstichting, SiRM en Significant APE. Daarin werd uitgegaan van een omzetdaling van 7 procent voor meerjarig gesubsidieerd theater, van 11 procent voor dans en van 10 procent voor muziek (Goudriaan et al. 2021).

RESULTATEN

TABEL 4 – OVERZICHT VAN DE BATEN EN LASTEN IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	**2020**	**2021**	**2020 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2020**
Theater (N=57)						
Totale baten (€)	133.393.587	125.969.021	126.603.81	-5,6 %	-5,1 %	0,5 %
Waarvan eigen inkomsten (€)	*43.630.649*	*19.089.774*	*20.729.969*	*-56,2 %*	*-52,5 %*	*8,6 %*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*26.060.588*	*8.363.979*	*9.585.058*	*-67,9 %*	*-63,2 %*	*14,6 %*
Waarvan subsidie (€)	*89.762.938*	*106.879.247*	*104.919.616*	*19,1 %*	*16,9 %*	*-1,8 %*
Totale lasten (€)	133.537.004	112.186.247	115.852.307	-16,0 %	-13,2 %	3,3 %
Resultaat (€)	-143.417	13.782.774	10.751.510	-	-	-
Dans (N=18)						
Totale baten (€)	114.240.904	103.981.215	105.356.521	-9,0 %	-7,8 %	1,3 %
Waarvan eigen inkomsten (€)	*40.851.457*	*15.970.963*	*13.815.558*	*-60,9 %*	*-66,2 %*	*-13,5 %*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*27.918.862*	*7.645.356*	*6.518.563*	*-72,6 %*	*-76,7 %*	*-14,7 %*
Waarvan subsidie (€)	*73.389.447*	*87.980.850*	*91.297.472*	*19,9 %*	*24,4 %*	*3,8 %*
Totale lasten (€)	116.963.431	93.844.302	101.863.726	-19,8 %	-12,9 %	8,5 %
Resultaat (€)	-2.722.527	10.136.913	3.492.795	-	-	-
Muziek (N=18)						
Totale baten (€)	20.673.741	20.210.964	21.256.772	-2,2 %	2,8 %	5,2 %
Waarvan eigen inkomsten (€)	*10.948.520*	*6.147.897*	*6.290.199*	*-43,8 %*	*-42,5 %*	*2,3 %*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*6.986.452*	*2.939.046*	*2.645.270*	*-57,9 %*	*-62,1 %*	*-10,0 %*
Waarvan subsidie (€)	*9.725.221*	*14.063.067*	*14.742.390*	*44,6 %*	*51,6 %*	*4,8 %*
Totale lasten (€)	19.712.256	17.111.707	18.412.646	-13,2 %	-6,6 %	7,6 %
Resultaat (€)	961.485	3.099.257	2.844.126	-	-	-

Overzicht van de baten en lasten in 2019, 2020 en 2021 van de NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie naar discipline, alsook de procentuele verandering hierin. De procentuele verandering van het resultaat is niet berekend omdat een verandering van een negatief naar een positief getal (of andersom) zich niet goed als percentage uit laat drukken

Resultaten naar mate van impact voor individuele gezelschappen

TABEL 5 – MATE WAARIN DE BATEN EN LASTEN PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 ZIJN VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2020 ten opzichte van 2019							
Totale baten (€)	1	5	59	0	27	1	2
Waarvan eigen inkomsten (€)	*60*	*24*	*6*	*0*	*2*	*1*	*2*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*72*	*15*	*3*	*0*	*2*	*1*	*1*
Waarvan subsidie (€)	*0*	*0*	*2*	*0*	*48*	*34*	*11*
Totale lasten (€)	5	25	46	0	15	2	2
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2019							
Totale baten (€)	1	7	36	0	36	9	6
Waarvan eigen inkomsten (€)	*50*	*24*	*13*	*0*	*4*	*4*	*0*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*62*	*17*	*7*	*0*	*7*	*2*	*0*
Waarvan subsidie (€)	*1*	*1*	*6*	*0*	*33*	*30*	*24*
Totale lasten (€)	6	9	41	0	27	9	3
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2020							
Totale baten (€)	2	1	23	0	48	12	9
Waarvan eigen inkomsten (€)	*5*	*14*	*21*	*0*	*12*	*11*	*32*
Waarvan publieksinkomsten (€)	*12*	*10*	*13*	*0*	*14*	*10*	*35*
Waarvan subsidie (€)	*2*	*5*	*23*	*0*	*49*	*11*	*5*
Totale lasten (€)	2	1	27	0	37	13	15

Mate waarin de baten en lasten per NAPK-lid met meerjarige rijkssubsidie in 2020 en 2021 zijn veranderd ten opzichte van 2019, en 2021 ten opzichte van 2020. Zo zijn de totale baten (eerste rij) voor 59 van de 95 instellingen met 0% tot 25% gedaald (vierde kolom). Het licht gearceerde vlak geeft aan welke impactklasse op de meeste instellingen van toepassing was. Omdat niet voor elk gezelschap een procentuele verandering kon worden berekend, tellen de aantallen per rij niet altijd op tot 95.

Bovenstaande tabel 5 laat zien hoe de impact van de coronacrisis per gezelschap kan verschillen. 65 van de 95 gezelschappen zagen hun baten in 2020 dalen ten opzichte van het jaar daarvoor, meestal met maximaal 25 procent. Bij 30 gezelschappen namen de baten daarentegen toe in 2020. Eenduidiger zijn de eigen inkomsten en de subsidies. De eigen inkomsten namen bij vrijwel alle gezelschappen af, terwijl voor de subsidies het omgekeerde gold.

Als we 2021 vergelijken met 2019 zijn er meer gezelschappen waarbij er sprake is van een stijging. 51 van de 95 gezelschappen zagen hun baten stijgen ten opzichte van 2019, meestal met maximaal 25 procent. We zien een vergelijkbaar beeld in 2021 als in 2020 als het gaat om de eigen inkomsten vergeleken met 2019. De eigen inkomsten namen bij vrijwel alle gezelschappen af, terwijl voor de subsidies het omgekeerde gold. Dat laatste wordt eens te meer duidelijk in onderstaande tabel 6, waarin de ontvangen subsidies per subsidieverstrekker zijn uitgesplitst.

TABEL 6A – MATE WAARIN DE ONTVANGEN SUBSIDIES PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 ZIJN VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2020 ten opzichte van 2019							
Totale subsidie (€)	0	0	2	0	48	34	11
Waarvan incidentele subsidie (€)	11	2	7	0	2	6	37
Waarvan structurele subsidie (€)	0	0	2	0	58	27	8
OCW/FPK (€)	0	0	2	0	58	27	8
Gemeente (€)	1	1	3	6	59	1	1
Provincies (€)	0	0	0	8	14	0	0
Overig (€)	1	1	1	0	2	0	3

TABEL 6B – MATE WAARIN DE ONTVANGEN SUBSIDIES PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 ZIJN VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2019							
Totale subsidie (€)	1	1	6	0	33	29	25
Waarvan incidentele subsidie (€)	8	3	7	0	1	1	42
Waarvan structurele subsidie (€)	1	2	11	0	40	19	22
OCW/FPK (€)	0	2	12	0	33	22	26
Gemeente (€)	2	1	8	1	40	7	10
Provincies (€)	1	0	1	1	15	3	0
Overig (€)	0	1	0	0	0	0	0
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2020							
Totale subsidie (€)	2	5	22	0	49	11	6
Waarvan incidentele subsidie (€)	12	12	13	0	6	5	28
Waarvan structurele subsidie (€)	1	9	19	0	47	10	9
OCW/FPK (€)	1	6	24	0	40	16	8
Gemeente (€)	2	3	6	2	39	8	9
Provincies (€)	1	0	1	2	14	3	0
Overig (€)	0	0	1	1	1	0	0

Mate waarin de ontvangen subsidies per NAPK-lid met meerjarige rijkssubsidie in 2020 en 2021 zijn veranderd ten opzichte van 2019, en 2021 ten opzichte van 2020. Zo zijn de totale subsidies (eerste rij in tabel 6A) voor 48 van de 95 instellingen met 0% tot 25% gestegen (zesde kolom). Het licht gearceerde vlak geeft aan welke impactklasse op de meeste instellingen van toepassing was. Omdat niet voor elk gezelschap een procentuele verandering kon worden berekend, tellen de aantallen per rij niet altijd op tot 100.

RESULTATEN

PERSONEEL

Totaalbeeld

TABEL 7 – OVERZICHT VAN HET PERSONEELSBESTAND IN 2019, 2020 EN 2021

	Totaal 2019, 2020 en 2021 (N=94)			Procentuele veranderingen (N=94)		
	2019	**2020**	**2021**	**2020 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2020**
Personeel in dienst (fte)	1.798,7	1.723,5	1.722,5	-4,2 %	-4,2 %	-0,1 %
Waarvan in vaste dienst	*1.288,8*	*1.257,1*	*1.237,3*	*-2,5 %*	*-4,0 %*	*-1,6 %*
Waarvan in tijdelijke dienst	*509,9*	*466,4*	*485,3*	*-8,5 %*	*-4,8 %*	*4,1 %*
Ingehuurd personeel (fte)*	298,2	266,3	322,9	-10,7 %	8,3 %	21,2 %
Vrijwilligers (aantal)	1.015	945	787,0	-6,9 %	-22,5 %	-16,7 %
Vrijwilligers (fte)	69,0	50,4	51,6	-27,0 %	-25,2 %	2,4 %
Totale personeelskosten (€)	*168.563.177*	*153.594.480*	*163.256.487*	*-8,9 %*	*-3,1 %*	*6,3 %*
Waarvan beheerlasten (€)	*33.475.114*	*31.840.440*	*40.204.663*	*-4,9 %*	*20,1 %*	*26,3 %*
Waarvan activiteitenlasten (€)	*135.088.064*	*121.754.040*	*123.051.824*	*-9,9 %*	*-8,9 %*	*1,1 %*

Overzicht van de omvang van het personeelsbestand in 2019, 2020 en 2021 van de 94 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie, alsook de procentuele verandering hierin. Er ontbraken gegevens van 1 van de 95 organisaties. De met een * gemarkeerde indicator over het aantal ingehuurde fte heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

Bij de 94 meerjarig rijksgesubsidieerde NAPK-leden waren in 2019 1.798,7 fte in dienst, waarvan 1.288,8 fte in vaste dienst en 509,9 fte in tijdelijke dienst. In 2020 nam het aantal fte in zowel vaste als tijdelijke dienst af. De omvang van het totale dienstbestand daalde daardoor met 4,2 procent tot 1.723,5 fte. Als we 2019 vergelijken met 2021 zien we vergelijkbare resultaten. Als we 2021 vergelijken met 2019 en 2020 zien we echter een flinke toename van het ingehuurde personeel.

Door de afname van het aantal fte in 2020 daalden ook de personeelskosten. In totaal lagen deze in 2020 8,9 procent lager dan in 2019. Daarbij daalden de activiteitenlasten (-9,9 procent) sterker dan de beheerlasten (-4,9 procent). Dit betreft een grotere daling dan in eerder onderzoek van de NAPK op basis van de jaarstukken van 77 leden gevonden werd. Binnen die groep namen de beheerlasten af met 2 procent en de activiteitenlasten met 6 procent (Luttels 2021).

In 2021 is er ten opzichte van 2019 ook een kleine daling te zien in personeelskosten van 3,1 procent. Opvallend hierbij is dat de beheerlasten juist met 20,1 procent zijn toegenomen. Ten opzichte van 2020 zijn alle personeelskosten in 2021 toegenomen.

Dat er minder activiteiten werden uitgevoerd, droeg er ook aan bij dat er een kleiner beroep werd gedaan op vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers bij de onderzochte gezelschappen nam af van 1.015 in 2019 naar 945 in 2020 tot 787 in 2021. Ook waren zij minder uren actief: het aantal fte dat door vrijwilligers werd ingevuld daalde met 69 fte in 2019 naar 50,4 fte in 2020 en steeg licht in 2021 met 51,6 fte.

Resultaten naar discipline

Een uitsplitsing naar discipline laat zien dat er bij theatergezelschappen veruit de meeste fte verdwenen zijn in zowel 2020 als 2021. Bij dansgezelschappen bleef de daling beperkter, al nam het aantal ingehuurde fte hier wel in 2020 relatief veel af (-24,4 procent), maar daar stond een flinke stijging tegenover in 2021 van maar liefst 63,8 procent vergeleken met het aantal ingehuurde fte in 2021. Bij muziekgezelschappen steeg het arbeidsvolume juist licht in 2020 en deze stijging zette door in 2021. Opvallend is wel dat het arbeidsvolume steeg ten opzichte van 2019 terwijl de personeelskosten daalden.

De daling van de personeelskosten voor de NAPK-leden in 2021 is iets lager dan werd gevonden bij dezelfde disciplines in eerder onderzoek van de Boekmanstichting, SiRM en Significant APE. Hierin werd voor meerjarig gesubsidieerd theater een daling van de personeelskosten van 17 procent gevonden, voor meerjarig gesubsidieerde dans van 14 procent en voor meerjarig gesubsidieerde muziek van 10 procent (Goudriaan et al. 2021).

TABEL 8A – OVERZICHT VAN HET PERSONEELSBESTAND IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	**2020**	**2021**	**2020 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2020**
Theater (N=56)						
Personeel in dienst (fte)	830,3	770,9	764,3	-6,0 %	-6,8 %	-0,9 %
Waarvan in vaste dienst	*549,7*	*536,5*	*520,3*	*-2,4 %*	*-5,3 %*	*-3,0 %*
Waarvan in tijdelijke dienst	*270,7*	*234,4*	*244,1*	*-13,4 %*	*-9,8 %*	*4,1 %*
Ingehuurd personeel (fte)*	168,7	144,5	165,3	-14,4 %	-2,0 %	14,4 %
Vrijwilligers (aantal)	728	687	636	-5,6 %	-12,6 %	-7,4 %
Vrijwilligers (fte)	59,8	43,0	46,2	-28,2 %	-22,8 %	7,4 %
Totale personeelskosten (€)	73.394.391	69.344.150	74.164.451	-5,5 %	1,0 %	7,0 %
Waarvan beheerlasten (€)	*14.939.585*	*14.575.474*	*21.306.593*	*-2,4 %*	*42,6 %*	*46,2 %*
Waarvan activiteitenlasten (€)	*58.454.806*	*54.768.676*	*52.857.858*	*-6,3 %*	*-9,6 %*	*-3,5 %*

TABEL 8B – OVERZICHT VAN HET PERSONEELSBESTAND IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	**2020**	**2021**	**2020 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2019**	**2021 t.o.v. 2020**
Dans (N=18)						
Personeel in dienst (fte)	869,7	845,4	847,0	-2,8 %	-2,6 %	0,2 %
Waarvan in vaste dienst	*663,6*	*643,5*	*638,5*	*-3,0 %*	*-3,8 %*	*-0,8 %*
Waarvan in tijdelijke dienst	*206,0*	*201,9*	*208,4*	*-2,0 %*	*1,1 %*	*3,2 %*
Ingehuurd personeel (fte)*	66,9	50,8	83,2	-24,1 %	24,4 %	63,8 %
Vrijwilligers (aantal)	115	100	93	-13,0 %	-19,1 %	-7,0 %
Vrijwilligers (fte)	3,4	3,3	3,1	-1,2 %	-7,7 %	-6,6 %
Totale personeelskosten (€)	79.180.296	68.629.621	74.320.559	-13,3 %	-6,1 %	8,3 %
Waarvan beheerlasten (€)	*15.132.586*	*13.736.489*	*15.107.046*	*-9,2 %*	*-0,2 %*	*10,0 %*
Waarvan activiteitenlasten (€)	*64.047.711*	*54.893.132*	*59.213.513*	*-14,3 %*	*-7,5 %*	*7,9 %*
Muziek (N=18)						
Personeel in dienst (fte)	54,4	57,0	61,5	4,8 %	13,0 %	7,8 %
Waarvan in vaste dienst	*38,1*	*40,6*	*42,7*	*6,6 %*	*12,1 %*	*5,1 %*
Waarvan in tijdelijke dienst	*16,4*	*16,4*	*18,9*	*0,5 %*	*15,6 %*	*15,0 %*
Ingehuurd personeel (fte)*	62,6	71,1	74,4	13,5 %	18,8 %	4,7 %
Vrijwilligers (aantal)	97	83	54	-14,4 %	-44,3 %	-34,9 %
Vrijwilligers (fte)	5,5	3,8	2,4	-30,9 %	-57,3 %	-38,2 %
Totale personeelskosten (€)	12.422.341	11.900.623	12.281.657	-4,2 %	-1,1 %	3,2 %
Waarvan beheerlasten (€)	*2.034.398*	*2.113.677*	*2.496.566*	*3,9 %*	*22,7 %*	*18,1 %*
Waarvan activiteitenlasten (€)	*10.387.943*	*9.786.946*	*9.785.091*	*-5,8 %*	*-5,8 %*	*0,0 %*

Overzicht van de omvang van het personeelsbestand in 2019, 2020 en 2021 van de NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie naar discipline, alsook de procentuele verandering hierin. Er ontbraken gegevens van 1 theatergezelschap. De met een * gemarkeerde indicator over het aantal ingehuurde fte heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

Resultaten naar mate van impact voor individuele gezelschappen

Hoewel voor de gehele groep NAPK-leden de omvang van het personeelsbestand in 2020 afnam, laat tabel 9 zien dat het beeld per instelling veel diverser is. Waar het aantal fte in dienst in 2020 namelijk voor 48 leden afnam, nam het voor een grote groep van 28 leden juist toe. We zien eenzelfde beeld als we het aantal fte in dienst in 2021 vergelijken met 2019. Ook zien we dat het aantal ingehuurde fte in 2021 bij 29 instellingen afnam en bij 30 instellingen toenam, dit benadrukt de diversiteit onder de doelgroep.

Wanneer we de personeelskosten in 2020 en 2021 vergelijken met 2019 namen deze voor een merendeel van de gezelschappen in omvang af, al geldt ook hierbij dat deze voor een aanzienlijk deel van hen ook stegen. Wanneer we 2021 vergelijken met 2020 zien we dat de groep waarbij de personeelskosten toenamen een flink stuk groter was, namelijk 65 gezelschappen tegenover 30 gezelschappen waar er sprake was van een daling.

TABEL 9A – MATE WAARIN HET PERSONEELSBESTAND PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 IS VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
			Mate van impact 2020 ten opzichte van 2019				
Personeel in dienst (fte)	2	8	38	8	23	3	2
Waarvan in vaste dienst	*0*	*8*	*28*	*15*	*14*	*5*	*5*
Waarvan in tijdelijke dienst	*9*	*21*	*12*	*6*	*15*	*4*	*9*
Ingehuurd personeel (fte)*	8	12	10	12	3	7	9
Vrijwilligers (aantal)	8	7	6	20	2	1	4
Vrijwilligers (fte)	12	6	5	17	0	1	3
Totale personeelskosten (€)	3	9	53	0	22	5	3
Waarvan beheerlasten (€)	*2*	*2*	*42*	*1*	*37*	*8*	*3*
Waarvan activiteitenlasten (€)	*6*	*13*	*45*	*0*	*21*	*7*	*3*

TABEL 9B – MATE WAARIN HET PERSONEELSBESTAND PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 IS VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2019							
Personeel in dienst (fte)	3	13	30	3	19	8	8
Waarvan in vaste dienst	2	11	19	8	16	11	8
Waarvan in tijdelijke dienst	19	11	4	3	12	9	18
Ingehuurd personeel (fte)*	7	13	9	2	8	11	11
Vrijwilligers (aantal)	8	7	2	12	2	2	6
Vrijwilligers (fte)	8	2	3	11	2	2	6
Totale personeelskosten (€)	2	10	33	0	29	15	6
Waarvan beheerlasten (€)	2	4	26	0	25	24	13
Waarvan activiteitenlasten (€)	4	10	38	0	23	12	8
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2020							
Personeel in dienst (fte)	1	5	30	5	29	5	12
Waarvan in vaste dienst	3	4	28	11	20	6	7
Waarvan in tijdelijke dienst	8	14	14	7	10	8	14
Ingehuurd personeel (fte)*	4	9	14	3	9	9	14
Vrijwilligers (aantal)	2	1	5	15	1	3	10
Vrijwilligers (fte)	5	1	2	9	3	4	8
Totale personeelskosten (€)	1	4	25	0	35	19	11
Waarvan beheerlasten (€)	1	9	19	0	37	15	13
Waarvan activiteitenlasten (€)	2	5	27	0	31	15	15

Mate waarin het personeelsbestand per NAPK-lid met meerjarige rijkssubsidie in 2020 en 2021 is veranderd ten opzichte van 2019, en in 2021 ten opzichte van 2020. Zo is het aantal fte in dienst (eerste rij in tabel 9A) voor 38 van de 94 instellingen met 0% tot 25% gedaald (vierde kolom). Het licht gearceerde vlak geeft aan welke impactklasse op de meeste instellingen van toepassing was. Omdat niet voor elk gezelschap een procentuele verandering kon worden berekend, tellen de aantallen per rij niet altijd op tot 94.
De met een * gemarkeerde indicator over het aantal ingehuurde fte heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

UITVOERINGEN EN BEZOEK

Totaalbeeld

TABEL 10 – OVERZICHT VAN HET AANTAL VOORSTELLINGEN EN BEZOEKEN IN 2019, 2020 EN 2021

	Totaal 2019, 2020 en 2021 (N=90)			Procentuele veranderingen (N=90)		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Voorstellingen in standplaats	3.234	2.469	2.425	-23,7 %	-25,0 %	-1,8 %
Voorstellingen in rest van NL	6.614	2.803	2.668	-57,6 %	-59,7 %	-4,8 %
Voorstellingen in buitenland	1.793	472	776	-73,7 %	-56,7 %	64,4 %
Voorstellingen online*	7	289	286	-	-	-
Bezoeken in standplaats	897.547	306.321	360.157	-65,9 %	-59,9 %	17,6 %
Bezoeken in rest van NL	1.404.888	333.675	322.206	-76,2 %	-77,1 %	-3,4 %
Bezoeken in buitenland	502.642	129.359	111.004	-74,3 %	-77,9 %	-14,2 %
Bezoeken online*	1.321	1.346.781	1.365.138	-	-	-

Overzicht van het aantal voorstellingen en het bezoek hieraan in 2019, 2020 en 2021 van de 90 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie, alsook de procentuele verandering hierin. Er ontbraken van 5 van de 95 gezelschappen prestatiegegevens over 2021. De met een * gemarkeerde indicator over het aantal online voorstellingen en online bezoeken heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

Een groot deel van 2020 en 2021 waren de podia gesloten of qua toegestaan aantal bezoekers beperkt, en werd reizen zo veel mogelijk ontmoedigd. Dat heeft een duidelijke weerslag gehad op het aantal voorstellingen dat gezelschappen in 2020 en 2021 konden spelen en het aantal mensen dat deze kon bezoeken.

In totaal lag het aantal uitvoeringen in 2020 en 2021 ongeveer de helft lager dan in 2019. De uitvoeringen die wel door konden gaan, werden relatief vaak dicht bij huis gespeeld. Het aantal uitvoeringen in de standplaats van gezelschappen daalde met 23,7 procent in 2020 en met 25,0 procent in 2021 het minst hard ten opzichte van 2019, terwijl het aantal uitvoeringen in de rest van Nederland en in het buitenland met respectievelijk 57,6 procent en 73,7 procent daalde in 2020 en met 59,7 procent en 56,7 procent in 2021 vergeleken met 2019. Wanneer we 2021 met 2020 vergelijken zien we een verdubbeling van het aantal voorstellingen in het buitenland, maar met minder bezoekers opvallend genoeg. Zo steeg het aantal voorstellingen in het buitenland

met 64,4 procent, maar daalde het aantal bezoeken met 14,2 procent.

In de originele data van het Fonds Podiumkunsten zijn zowel de uitvoeringen opgenomen die hebben plaatsgevonden, als de uitvoeringen die gepland waren maar geen doorgang hebben kunnen vinden. Tabel 10 toont alleen de voorstellingen die zijn doorgegaan,[3] en schetst hiermee geen beeld van het aantal voorstellingen dat geannuleerd moest worden als gevolg van de coronamaatregelen. In totaal rapporteerden de NAPK-leden met meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten over 8.054 geplande uitvoeringen, waarvan er 4.544 (56,4 procent) zijn doorgegaan.

Doordat er minder voorstellingen plaatsvonden en deze door minder mensen bezocht mochten worden, daalde ook het aantal bezoekers dat in 2020 en 2021 bereikt werd. In totaal registreerden de gezelschappen 769.355 bezoeken in 2020 en 793.367 bezoeken in 2021: circa een derde van het aantal in 2019 (2.805.077 bezoeken). Het aantal buitenlandse bezoekers daalde daarbij relatief het meest ten opzichte van het jaar zonder coronapandemie, met 74,3 procent in 2020 en 77,9 procent in 2021.

Omdat fysieke uitvoeringen een groot deel van het jaar onmogelijk of bemoeilijkt waren, werd er veel online aanbod ontwikkeld. 35 van de 91 gezelschappen gaven aan in 2021 minstens één online voorstelling te hebben gespeeld. Het gemiddelde aantal bezoekers per voorstelling loopt binnen de data echter zeer sterk uiteen: van 50 tot meer dan 428.000. Het is dan ook niet zeker in hoeverre deze cijfers alle online activiteiten in 2021 omvatten, en in welke mate bezoekcijfers op eenduidige manier zijn geregistreerd. Ditzelfde geldt voor de online activiteiten en bezoeken in 2020.

3 Een uitvoering is meegenomen als deze volgens de data door minstens één bezoeker is bezocht.

Resultaten naar discipline

Zowel theater-, dans- als muziekgezelschappen zagen het aantal uitvoeringen en het aantal bezoeken hieraan met relatief vergelijkbare percentages dalen in 2020 en 2021. Opvallend is wel dat als we kijken naar het aantal uitvoeringen in 2021 ten opzichte van 2019 we een nog sterkere daling zien qua voorstellingen in de standplaats bij de dans- en muziekgezelschappen vergeleken met 2020. Een ander groot verschil betreft het aantal voorstellingen in de standplaats in 2020, dat bij muziekgezelschappen (-5,6 procent) aanzienlijk minder daalde dan bij dansgezelschappen (-38,7 procent). In 2021 valt met name het verschil op tussen het aantal voorstellingen in de standplaats voor theatergezelschappen (-13,2 procent) en voor dansgezelschappen (-51,8 procent). Ook rapporteren de muziekgezelschappen in 2020 en de toneelgezelschappen in 2021 opvallend veel online activiteiten en bezoekers.

TABEL 11A– OVERZICHT VAN HET AANTAL VOORSTELLINGEN EN BEZOEKEN IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Theater (N=55)						
Voorstellingen in standplaats	2.076	1.765	1.801	-15,0 %	-13,2 %	2,0 %
Voorstellingen in rest van NL	4.833	2.116	2.025	-56,2 %	-58,1 %	-4,3 %
Voorstellingen in buitenland	1.210	346	640	-71,4 %	-47,1 %	85,0 %
Voorstellingen online*	2	101	136	-	-	-
Bezoeken in standplaats	369.638	145.558	205.269	-60,6 %	-44,5 %	41,0 %
Bezoeken in rest van NL	832.508	185.265	203.218	-77,7 %	-75,6 %	9,7 %
Bezoeken in buitenland	235.124	85.179	90.137	-63,8 %	-61,7 %	5,8 %
Bezoeken online*	46	46.506	576.612	-	-	-

TABEL 11B– OVERZICHT VAN HET AANTAL VOORSTELLINGEN EN BEZOEKEN IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Dans (N=18)						
Voorstellingen in standplaats	786	482	379	-38,7 %	-51,8 %	-21,4 %
Voorstellingen in rest van NL	966	311	289	-67,8 %	-70,1 %	-7,1 %
Voorstellingen in buitenland	281	65	73	-76,9 %	-74,0 %	12,3 %
Voorstellingen online*	0	58	49	-	-	-
Bezoeken in standplaats	374.613	129.639	107.017	-65,4 %	-71,4 %	-17,4 %
Bezoeken in rest van NL	269.184	70.147	43.920	-73,9 %	-83,7 %	-37,4 %
Bezoeken in buitenland	151.286	19.800	8.023	-86,9 %	-94,7 %	-59,5 %
Bezoeken online*	0	113.460	330.551	-	-	-
Muziek (N=18)						
Voorstellingen in standplaats	234	221	152	-5,6 %	-35,0 %	-31,2 %
Voorstellingen in rest van NL	815	376	354	-53,9 %	-56,6 %	-5,9 %
Voorstellingen in buitenland	302	61	63	-79,8 %	-79,1 %	3,3 %
Voorstellingen online*	5	130	101	-	-	-
Bezoeken in standplaats	91.591	30.876	33.392	-66,3 %	-63,5 %	8,1 %
Bezoeken in rest van NL	303.196	78.263	75.068	-74,2 %	-75,2 %	-4,1 %
Bezoeken in buitenland	116.232	24.380	12.844	-79,0 %	-88,9 %	-47,3 %
Bezoeken online*	1.275	1.186.815	457.975	-	-	-

Overzicht van het aantal voorstellingen en het bezoek hieraan in 2019, 2020 en 2021 van 89 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie naar discipline, alsook de procentuele verandering hierin.
De met een * gemarkeerde indicator over het aantal online voorstellingen en online bezoeken heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

Resultaten naar mate van impact voor individuele gezelschappen

Verreweg de meeste gezelschappen konden in 2020 en 2021 minder voorstellingen spelen, en bereikten daardoor minder bezoekers. Er zijn evenwel uitzonderingen: zo speelden 19 van de 90 gezelschappen in 2020 meer voorstellingen in de eigen standplaats dan in 2019, waarvan 11 gezelschappen zelfs 50 procent meer.

Wanneer we 2021 met 2020 vergelijken zien we ook een grotere diversiteit. Zo speelden 39 organisaties minder voorstellingen in hun standplaats, terwijl er 36 juist meer voorstellingen speelden in hun thuisstad.

TABEL 12A – MATE WAARIN HET AANTAL VOORSTELLINGEN EN BEZOEKEN PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 IS VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
			Mate van impact 2020 ten opzichte van 2019				
Voorstellingen in standplaats	25	19	19	3	3	5	11
Voorstellingen in rest van NL	59	10	7	0	1	0	6
Voorstellingen in buitenland	32	5	5	2	1	0	3
Voorstellingen online*	0	0	0	0	1	0	0
Bezoeken in standplaats	58	11	4	0	2	2	7
Bezoeken in rest van NL	74	5	1	0	0	0	3
Bezoeken in buitenland	36	5	1	0	3	1	2
Bezoeken online*	1	0	0	0	0	0	0

TABEL 12B – MATE WAARIN HET AANTAL VOORSTELLINGEN EN BEZOEKEN PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 IS VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2019							
Voorstellingen in standplaats	31	18	16	3	3	2	10
Voorstellingen in rest van NL	52	12	9	0	2	2	5
Voorstellingen in buitenland	31	7	1	2	2	4	5
Voorstellingen online*	0	0	0	0	0	0	1
Bezoeken in standplaats	60	11	7	0	3	0	1
Bezoeken in rest van NL	65	5	6	0	4	1	1
Bezoeken in buitenland	41	2	1	0	3	0	5
Bezoeken online*	0	0	0	0	0	0	1
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2020							
Voorstellingen in standplaats	22	9	8	6	9	7	20
Voorstellingen in rest van NL	14	10	12	4	8	6	26
Voorstellingen in buitenland	6	7	1	4	3	3	15
Voorstellingen online*	9	7	0	2	0	0	9
Bezoeken in standplaats	23	13	9	0	10	7	18
Bezoeken in rest van NL	18	8	7	0	10	9	28
Bezoeken in buitenland	10	6	6	0	3	0	14
Bezoeken online*	15	1	2	0	1	1	7

Mate waarin het aantal uitvoeringen en bezoeken per NAPK-lid met meerjarige rijkssubsidie in 2020 en 2021 is veranderd ten opzichte van 2019, en in 2021 ten opzichte van 2020. Zo is het aantal voorstellingen in de standplaats (eerste rij van tabel 12A) voor 25 van de 91 instellingen met meer dan 50 procent gedaald (tweede kolom). Het licht gearceerde vlak geeft aan welke impactklasse op de meeste instellingen van toepassing was.
De met een * gemarkeerde indicator over het aantal online voorstellingen en online bezoeken heeft alleen betrekking op de 77 gezelschappen die in 2020 meerjarige subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten kregen.

SCHOOLVOORSTELLINGEN

Totaalbeeld

Niet alleen de theaters waren een groot deel van 2020 gesloten: dat gold ook voor scholen. Ook in 2021 waren er periodes van sluiting. Net als het aantal reguliere uitvoeringen daalde daardoor het aantal schoolvoorstellingen met ongeveer de helft in 2020 ten opzichte van 2019. In 2021 is de daling minder sterk. Zo zien we als we 2021 vergelijken met 2020 ook een flinke toename in het aantal gespeelde schoolvoorstellingen; een stijging van maar liefst 91,1 procent.

Met de schoolvoorstellingen werden in 2020 63,0 procent minder kinderen bereikt dan in 2019. In 2021 lag dit percentage lager, namelijk op 32,7 procent. Logischerwijs is door de toename van schoolvoorstellingen in 2021 ten opzichte van 2020 het bereik onder kinderen toegenomen.

TABEL 13 – OVERZICHT VAN HET AANTAL SCHOOLVOORSTELLINGEN EN -BEZOEKEN IN 2019, 2020 EN 2021

	Totaal 2019, 2020 en 2021 (N=95)			Procentuele veranderingen (N=90)		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Aantal schoolvoorstellingen	3.675	1.790	3.420	-51,3 %	-6,9 %	91,1 %
Bezoek aan schoolvoorstellingen	352.664	130.480	237.240	-63,0 %	-32,7 %	81,8 %

Overzicht van het aantal schoolvoorstellingen in 2019, 2020 en 2021 van de 95 NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie, alsook de procentuele verandering hierin.

Resultaten naar discipline

Voor de disciplines theater en dans ligt de daling van het aantal schoolvoorstellingen en het bezoek hieraan in 2020 in een vergelijkbare orde van grootte. Bij de muziekgezelschappen laat het aantal bezoekers aan schoolvoorstellingen een opvallende uitschieter omlaag zien. In 2021 ligt het aantal schoolvoorstellingen van de muziekgezelschappen significant lager dan van de andere gezelschappen.

Wanneer we 2021 met 2020 vergelijken zien we bij alle gezelschappen een flinke toename in de schoolvoorstellingen en het bezoek hieraan. Hierbij valt op dat er dit keer een flinke uitschieter omhoog is te zien bij de muziekgezelschappen als het gaat om de bezoeken aan de schoolvoorstellingen, dit terwijl het percentage van aantal schoolvoorstellingen minder hard stijgt.

TABEL 14 – OVERZICHT VAN HET AANTAL SCHOOLVOORSTELLINGEN EN -BEZOEKEN IN 2019, 2020 EN 2021, NAAR DISCIPLINE

	Totaal 2019, 2020 en 2021			Procentuele veranderingen		
	2019	2020	2021	2020 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Theater (N=55)						
Aantal schoolvoorstellingen	2.558	1.311	2.364	-48,7 %	-7,6 %	80,3 %
Bezoek aan schoolvoorstellingen	231.222	92.928	117.038	-59,8 %	-49,4 %	25,9 %
Dans (N=16)						
Aantal schoolvoorstellingen	962	415	982	-56,9 %	2,1 %	136,6 %
Bezoek aan schoolvoorstellingen	92.461	31.869	95.069	-65,5 %	2,8 %	198,3 %
Muziek (N=18)						
Aantal schoolvoorstellingen	155	64	74	-58,7 %	-52,3 %	15,6 %
Bezoek aan schoolvoorstellingen	28.981	5.683	25.133	-80,4 %	-13,3 %	342,2 %

Overzicht van het aantal schoolvoorstellingen in 2019, 2020 en 2021 van de NAPK-leden met meerjarige rijkssubsidie naar discipline, alsook de procentuele verandering hierin.

Resultaten naar mate van impact voor individuele gezelschappen

Onderstaande tabel 15 laat zien in welke mate het aantal bezoekers aan schoolvoorstellingen voor hoeveel instellingen is gedaald of gestegen. Bij vrijwel alle gezelschappen daalden deze aantallen in 2020 en 2021 ten opzichte van 2019. In de meeste gevallen was deze daling sterker dan 50 procent.

Wanneer wij 2021 met 2020 vergelijken zien we dat het aantal voorstellingen en bezoeken in de meeste gevallen is gestegen met meer dan 50 procent. Een positieve afsluiter van dit rapport.

TABEL 15 – MATE WAARIN HET AANTAL SCHOOLVOORSTELLINGEN EN -BEZOEKEN PER NAPK-LID IN 2020 EN 2021 IS VERANDERD

	Daling > 50%	Daling 25 – 50%	Daling 0 – 25%	Gelijk gebleven	Stijging 0 – 25%	Stijging 25 – 50%	Stijging > 50%
Mate van impact 2020 ten opzichte van 2019							
Aantal schoolvoorstellingen	23	6	3	1	1	0	1
Bezoek aan schoolvoorstellingen	26	4	3	1	1	0	0
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2019							
Aantal schoolvoorstellingen	13	9	7	0	4	1	3
Bezoek aan schoolvoorstellingen	19	9	1	0	2	3	3
Mate van impact 2021 ten opzichte van 2020							
Aantal schoolvoorstellingen	4	4	2	3	2	2	21
Bezoek aan schoolvoorstellingen	5	1	5	0	4	5	18

Mate waarin het aantal schoolvoorstellingen per NAPK-lid met meerjarige rijkssubsidie in 2020 en 2021 is veranderd ten opzichte van 2019, en in 2021 ten opzichte van 2020. Zo is het aantal schoolvoorstellingen (eerste rij) voor 23 van de 90 instellingen met meer dan 50 procent gedaald (tweede kolom). Het licht gearceerde vlak geeft aan welke impactklasse op de meeste instellingen van toepassing was. Omdat niet voor elk gezelschap een procentuele verandering kon worden berekend, tellen de aantallen per rij niet altijd op tot 95.

OVERZICHT BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Tot besluit van deze rapportage bevatten onderstaande tabellen een overzicht van de impact van de coronacrisis op de 95 leden van de NAPK die meerjarige rijkssubsidie ontvingen, uitgedrukt als procentuele verandering van 2019 en 2020 op 2021.

TABEL 16 – KERNCIJFERS BATEN EN LASTEN

Indicator	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Totale baten	-6,1 %	0,7 %
Eigen inkomsten	-56,7 %	0,7 %
Subsidies	20,8 %	0,0 %
Totale lasten	-13,3 %	5,7 %

TABEL 17 – KERNCIJFERS PERSONEEL

Indicator	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Totale personeelscapaciteit	-3,2 %	2,8 %
In vaste dienst	-4,0 %	-1,6 %
In tijdelijke dienst	-4,8 %	4,1 %
Ingehuurd	8,3 %	21,2 %
Als vrijwilliger	-25,2 %	2,4 %
Personeelskosten	-3,1 %	6,3 %

TABEL 18 – KERNCIJFERS UITVOERINGEN EN BEZOEK

Indicator	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Aantal (fysieke) voorstellingen	-49,5 %	2,2 %
In standplaats	-25,0 %	-1,8 %
In de rest van NL	-59,7 %	-4,8 %
In buitenland	-56,7 %	64,4 %
Aantal (fysieke) bezoeken	-71,7 %	3,1 %
In standplaats	-59,9 %	17,6 %
In de rest van NL	-77,1 %	-3,4 %
In buitenland	-77,9 %	-14,2 %

TABEL 19 – KERNCIJFERS SCHOOLVOORSTELLINGEN

Indicator	2021 t.o.v. 2019	2021 t.o.v. 2020
Aantal schoolvoorstellingen	-6,9 %	91,1 %
Aantal bezoeken	-32,7 %	81,8 %

LITERATUUR

George & Eran worden veganisten door George & Eran producties,

(Fotografie: Bart Grietens)

LITERATUUR

Gesac (2021) *Europees herstel: de culturele en creatieve sector voor en na de coronacrisis*. Parijs en Brussel: EY en Gesac 2021.

Goudriaan, R. (et al.) (2021) *Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund: effecten van de coronacrisis in de culturele sector*. Amsterdam en Utrecht: Boekmanstichting, SiRM en Significant APE.

Luttels, N. (2021) *Analyse coronasteun NAPK-leden: 2019-2020*. Amsterdam: Blueyard.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2017) *Handboek verantwoording cultuursubsidies: instellingen*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Schrijen, B. (2021) *Impact van de coronacrisis op leden van de NAPK*. Amsterdam: Boekmanstichting.

COLOFON

© Amsterdam, 22 december 2022

Tekst en databewerking: Annabel Draaijers

Beeld omslag: *State Shift* door The Ruggeds (fotografie: Tom Bergman)

Opdrachtgever: Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK)

Met zeer veel dank aan het Fonds Podiumkunsten en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor hun medewerking aan dit onderzoek, en aan Bjorn Schrijen voor het kritisch meelezen met deze tekst.

OVER DE BOEKMANSTICHTING
www.boekman.nl

De Boekmanstichting is het onafhankelijke kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid in Nederland. Zij verzamelt, analyseert en verspreidt data en informatie over de cultuursector en stimuleert en faciliteert het gefundeerde cultuurdebat.

Boekmanstichting
Kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid

BOEKMANSTICHTING
Kenniscentrum voor kunst,
cultuur en beleid
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
www.boekman.nl

Boekmanstichting
Kenniscentrum voor kunst,
cultuur en beleid